

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Peccatis Et Gratia

Vindalium, 1646

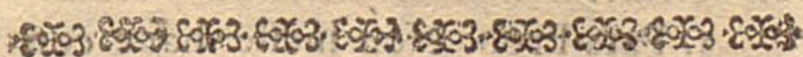
Cap. II. De contrariedade uitij cum natura rationali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38789

TRACTATUS

tas habituum est ad actus; at talis inest habitibus vitiosis cum habitibus virtutū, ergo petitur ob ordine ad cōtrarietatem actuum. Maior. Prob. Quia ideo habitus sibi ipsis contrarij sunt & opponuntur, quod naturā inducāt ad exercitium actuum contrariorum vt ex Philosophiā, & experiētiā patet.

2. Pars sequitur ex primā, hanc scilicet contrarietatem oriri & peti à naturā specificā vitiorum, est enim iis specificum ad tales actus contrarios inclinare.

CAPVT II.

*De contrarietate vitij cum naturā
rationali.*

Nota 1. hoc esse discrimen inter vitia & peccata, quæ repugnant legi naturali, & ea quæ sunt contraria legi supernaturali, quòd priora sunt absolute contra naturam rationalem, in sensu absoluto: posteriora verò non nisi ex hypothesi, quòd natura rationalis est eleuata ad ordinem supernaturalem, Deusque ei sic spectatæ vult aliquid præcipere: sic

DE PECCATIS. CAP. II. §
enim tantum ratio naturalis dictare po-
test, Deo esse obediendum quoad præ-
cepta supernaturalia; cum ex se, ad ea
quæ naturam superant, pertingere ne-
queat.

Nota 2. si esse contra naturam, idem
sit, ac esse contra inclinationem natura-
lem, in eo etiam distingui vitia, quæ re-
pugnant virtutibus acquisitis. à peccatis
quibus præcepta supernaturalia violan-
tur; quod priora sunt contra naturam
hominis non autem posteriora. Siquidè
ab animâ habemus principia actuum, ad
virtutes morales spectantium, adeoque
naturaliter in eas virtutes inclinamur:
non habemus autem ab illâ, secundum
se spectata, sed tantum quatenus eleua-
ta est ad finem supernaturalem, principia
actuum ad virtutes infusas spectantium;
ac proinde neque est in nobis naturalis
inclinatio, ad actus eiusmodi virtutum.

Nota 3. si aliquid esse contra natu-
ram, perinde sit ac esse contra id, quod
insitum est à naturâ, hoc modo vitia re-
pugnantia virtutibus moralibus, non esse
propriè contra naturam hominis; eo
quod virtutes oppositæ non insunt nobis
à natura, sed per varios actus acquirun-
tur. Et multò minus peccata repugnan-
tia legi supernaturali, esse contra natu-

ram, cum virtutes supernaturales neque nobiscum nascantur, neque per actus nostros producantur, sed diuinitus nobis infundantur.

Nota 4. prædicta procedere de homine, iuxta naturam rationalem spectato. Quòd si spectetur secundum partem sensitivam, illiusque appetitum, Dicendum 1. peccata sumpta materialiter, vt continent bonum aliquod sensibile, non esse contra naturam hominis, vt hæc in bona sensibilia inclinatur; quin potius ei valde congruere, vt vel ex terminis patet. 2. peccata sumpta formaliter, quatenus sunt contra ordinem rationis, non esse contra, aut secundum naturam hominis, modo iam dicto spectati; quia etsi appetitus sensitivus ex se feratur in bona sensibilia, non tamen contra, aut iuxta ordinem rationis; cum agere attendendo, vel non attendendo ad ordinem rationis, sit omnino extra latitudinem potentiae sensitivæ 3. si appetitus sensitivus spectetur in homine, non secundum inclinationem illam particularem quam habet ad bona sensibilia, sed secundum inclinationem vniuersalem, quæ ei inest, ad sequendam motionem rationis & voluntatis, hoc modo peccata esse contra naturam hominis, seu contra naturalem

DE PECCATIS. CAP. VI. 7
illius inclinationem: quia nimirum sunt
contra rectam rationem, vt dictum est.

Nota 5. nos agere de peccatis quate-
nus sunt contra naturam hominis, vt ho-
mo est, & ratione præditus; esse tamen
quædam peccata, quæ specialiter dicun-
tur contra naturam, ea scilicet quæ re-
pugnant etiam naturæ, quam homo ha-
bet communem cum brutis; quatenus
per illa modus consuetus ad generatio-
nem prolis, à natura præscriptus nefariè
immutatur, vt tradit S. Doctor. 1. 2.
quæst. 94. art. 3. ad 2.

CONCLUSIO Vnica, vitium
est contra naturam hominis.) Hanc ita
probat S. Thomas quæst. citata art. 2.
quia natura vniuscuiusque rei potissimè
est forma, secundum quam res speciem
sortitur; homo autem in specie consti-
tuitur per animam rationalem, & ideo id
quod est contra ordinem rationis, pro-
priè est contra naturam hominis, in quã-
tū est homo; & quod est secundū ratio-
nem, est secundum naturam hominis, vt
homo est. Quare cū vitium sit contra
ordinem rationis, consequens est illud
esse contra naturam hominis, vt homo
est. Et vice versa cum virtus sit iuxta
ordinem rationis, ea est secundum na-
turam hominis, eique consentanea.